

JAVNA USTANOVA ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM
PRIRODNIM VRIJEDNOSTIMA NA PODRUČJU
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Adresa: 20000 Dubrovnik, Branitelja Dubrovnika 41
Tel./fax: 020/411-534 020/411-533
Mob: 099/4411-533

**Godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i
korištenja zaštićenih dijelova prirode Dubrovačko-neretvanske
županije za 2014.**

prosinac, 2013.

SADRŽAJ

1. UVOD	2
1.1. Osnovna djelatnost Javne ustanove	2
1.2. Unutarnji ustroj Javne ustanove	4
1.3. Akti i dokumenti Ustanove.....	4
1.3.1. Opći akti Ustanove	4
1.3.2. Posebni akti doneseni u skladu sa zakonskim obvezama	4
1.3.3. Opći akti o zaštiti i očuvanju zaštićenog područja.....	5
1.3.3.1. Pravilnik o zaštiti i očuvanju posebnog rezervata u moru Malostonski zaljev	5
1.3.3.2. Indikativni plan upravljanja Natura 2000 područjem „Sniježnica i Konavosko polje” .	5
2. PROGRAM ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA, PROMICANJA I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH DIJELOVA PRIRODE	5
2.1. Zaštita zaštićenih dijelova prirode	5
2.1.1. Revizija zaštićenih područja	5
2.1.2. Baze podataka	5
2.1.3. Postupci izrade, donošenja i provedbe dokumenata zaštite prirode i okoliša, te prostorno-planskih dokumenata.....	5
2.1.4. Baština – Heritage: Driver of development	5
2.2. Održavanje zaštićenih dijelova prirode.....	6
2.2.1. Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnih stabala platana u Trstenome	6
2.2.2. Močiljska špilja – postavljanje vrata.....	6
2.3. Praćenje stanja očuvanosti prirode (monitoring)	6
2.3.1. Aktivnosti sukladno Prijedlogu indikativnog Indikativnog plana upravljanja Natura2000 područjem Sniježnica i Konavosko polje.....	6
2.3.1.1. Izrada katastra lokvi i drugih vlažnih staništa.....	6
2.3.1.2. Ihtiofauna rijeke Ljute	6
2.3.2. Ušće Neretve	6
2.3.3. Praćenje stanja (monitoring) riječne kornjače <i>Mauremys rivulata</i>	7
2.3.4. Praćenje stanja (monitoring) Natura 2000 vrsta ptica na području delte rijeke Neretve .	7
2.3.5. Praćenje stanja (monitoring) dinarskog voluhara <i>Dinaromys bogdanovi</i>	7
2.3.6. Jama u Predolcu	7
2.3.7. Završni rad na temu zaštićenih dijelova prirode.....	7
2.4. Provođenje mjera zaštite od požara	7
2.4.1. Provođenje mjera zaštite od požara sukladno zakonskim propisima	7
2.5. Promicanje.....	8
2.5.1. Edukativni programi povodom obilježavanja značajnih datuma u zaštiti prirode	8
2.5.2. „Vodič kroz zaštićene dijelove prirode na području Dubrovačko – neretvanske županije“	8
2.5.3. Vodič kroz špilje – “Špilje Dubrovačko-neretvanske županije” – crtanka	8
2.5.4. Značajni krajobraz Konavoski dvori.....	9
2.6. Nadzor u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže	9
2.7. Koncesijska odobrenja u zaštićenim područjima	9
3. DJELATNICI	9
4. IZVORI FINANCIRANJA.....	9
5. ZAKONODAVNI OKVIR.....	13

1. UVOD

1.1. Osnovna djelatnost Javne ustanove

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/2013) Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Dubrovačko-neretvanske županije upravlja zaštićenim dijelovima prirode navedenog područja.

Djelatnost Javne ustanove je zaštita, održavanje i promicanje zaštićenog područja u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadzor nad provođenjem uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravlja te sudjeluje u prikupljanju podataka u svrhu praćenja stanja očuvanosti prirode (monitoring). Javna ustanova obavlja i druge djelatnosti utvrđene aktom o osnivanju i statutom.

Na području Dubrovačko-neretvanske županije Javna ustanova upravlja s ukupno 34 zaštićena dijela prirode i to u kategorijama: posebni rezervat (8), spomenik prirode (5), značajni krajobraz (8), park-šuma (5), spomenik parkovne arhitekture (7) i zaštićeni mineral (1).

Popis zaštićenih dijelova prirode Dubrovačko-neretvanske županije

ZAŠTIĆENA PODRUČJA				
KATEGORIJA	NAZIV PO RJEŠENJU	UPISNIK MZOIP	GODINA ZAŠTITE	REG. BROJ
POSEBNI REZERVAT				
šumske vegetacije	Šuma Kočje u selu Žrnovo na Korčuli	Kočje	1962.	56
	Čempresada kod Orebića („Pod Gospu“)	Čempresada "Pod Gospu"	1964.	106
ornitološki	Močvarno područje "Pod Gredom" kod Metkovića	Pod Gredom	1974.	155
	Područje "Orepak"	Orepak	1974.	305
	Močvarno područje "Prud" kod Metkovića	Prud	1965.	156
	Otoci Mrkan, Bobara i Supetar	Mrkan, Bobara i Supetar	1975.	313
ihtiološko-ornitološki	Jugoistočni dio delte rijeke Neretve	Delta Neretve - jugoistočni dio	1970.	303
u moru	Malostonski zaljev i Malo more	Malostonski zaljev	1983.	343
ZNAČAJNI KRAJOBRAZ				
	Modro oko i jezero uz naselje Desne	Modro oko i jezero Desne	1974.	304
	Područje Konavoski dvori	Konavoski dvori	1975	311
	Otok Badija	Badija	1969.	224
	Područje Predolac-Šibenica	Predolac-Šibenica	1968.	205
	Predjel Saplunara na otoku Mljetu	Saplunara	1965.	158
	Rijeka Dubrovačka	Rijeka Dubrovačka	1964.	133
	Uvala "Vučina" s obalnim pojasom na Pelješcu	Uvala Vučina	1975.	315
	Uvala Prapratno na Pelješcu	Uvala Prapratno	1975.	314

PARK - ŠUMA				
	Park Makije u Donjem Čelu	Donje Čelo	1951.	22
	Otočić Ošjak kod Vele Luke na Korčuli	Ošjak (Vela Luka)	1962.	66
	Park šuma alepskog bora (<i>Pinus halepensis</i> Mill.) na Gornjem Čelu, otok Koločep	Gornje Čelo	1951.	25
	Gradski Park Hober u Korčuli	Hober	1969.	225
	Velika i Mala Petka	Velika i Mala Petka	1987.	367
SPOMENIK PARKOVNE ARHITEKTURE				
park	Park Foretić u Korčuli	Korčula - park Foretić	1963.	98
pojedinačno stablo	Čempres star 350 godina u selu Čari kraj crkve na otoku Korčuli	Čara - Čempres	1962	9
	Platana (<i>Platanus orientalis</i> L.) u Trstenom	Trsteno - platana I	1951.	26
	Platana (<i>Platanus orientalis</i> L.) u Trstenom	Trsteno - platana II	1951.	27
	Platana na Brsaljama u Dubrovniku	Dubrovnik - platana	2007.	462
skupina stabala	Drvored čempresa na Korčuli	Korčula - drvored Čempresa	1948.	10
	Skupina čempresa na Pelješcu iznad Orebića	Orebić - skupina Čempresa	1960.	48
SPOMENIK PRIRODE				
geomorfološki	Gromačka špilja	Gromačka špilja	1986.	358
	Vela špilja kod Vela Luke	Vela špilja	1966.	169
	Špilja Šipun na Cavtatu	Šipun	1963.	79
	Močiljska špilja	Močiljska špilja	1963.	77
rijetki primjerak drveća	Česvina/crnika (<i>Quercus ilex</i> L.) na predjelu zvanom "Klokolina" ili "Mali Kozjak" na području mjesta Žrnovo	Hrast u Žrnovu	1952	30
ZAŠTIĆENI MINERALI, SIGOVINE I FOSILI				
	NAZIV PO RJEŠENJU		GODINA ZAŠTITE	
ZAŠTIĆENI MINERAL				
	Kamene kugle u Općini Pojezerje		2011.	

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži (NN 124/2013) na području Dubrovačko – neretvanske županije proglašena su 4 područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti (Područja očuvanja značajna za ptice – POP), te 85 područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju (Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS). Područjima koja se nalaze unutar granica parkova upravljaju JU NP Mljet i JU PP Lastovsko otočje, a Javna ustanova upravlja svim ostalim područjima.

1.2. Unutarnji ustroj Javne ustanove

U Ustanovi je ukupno troje stalno zaposlenih djelatnika (glavni čuvar prirode, savjetnik za pravna pitanja i viši stručni suradnik za promociju), te troje zaposlenih djelatnika na određeno vrijeme (ravnatelj i dva stručna suradnika). Svi djelatnici se financiraju iz Proračuna Dubrovačko-neretvanske županije.

Sukladno zakonskim obvezama u vezi provođenja mjera zaštite od požara i Zapisniku Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske uprave Dubrovačko-neretvanske, Inspektora zaštite od požara i eksploziva od 19. rujna 2013, Javna ustanova je dužna rasporediti jednog djelatnika za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara koji se isključivo bavi zaštitom od požara u Javnoj ustanovi.

1.3 Akti i dokumenti Ustanove

1.3.1. Opći akti Ustanove

U svrhu upravljanja i obavljanja stručnog rada sukladno Zakonu, Ustanova će i dalje pravovremeno definirati, izmjenjivati i dopunjavati te donositi odgovarajuće opće akte Ustanove: Statut, Pravilnik o radu, plaćama i naknadama zaposlenih u Javnoj ustanovi, Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Javne ustanove, kao i ostale opće akte koji proizlaze iz Odluke o osnivanju i Statuta te gore navedenih pravilnika.

1.3.2. Posebni akti doneseni u skladu sa zakonskim obvezama

Sukladno zakonskim propisima u vezi zaštite od požara, izrađeni su sljedeći dokumenti za šest zaštićenih područja razvrstanih u II B kategoriju ugroženosti od požara:

1. Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija - park-šuma Velika i Mala Petka
Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija - park-šuma Velika i Mala Petka
2. Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija - park-šuma Šuma makija na Donjem Čelu na otoku Koločepu
Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija - park-šuma Šuma makija na Donjem Čelu na otoku Koločepu
3. Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija - park-šuma Šuma alepskog bora (*Pinus halepensis* Mill.) na Gornjem Čelu na otoku Koločepu
Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija - park-šuma Šuma alepskog bora (*Pinus halepensis* Mill.) na Gornjem Čelu na otoku Koločepu
4. Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija - park-šuma Gradski park Hober u Korčuli
Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija - park-šuma Gradski park Hober u Korčuli
5. Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija - park-šuma Otočić Ošjak kod Vela Luke
Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija - park-šuma Otočić Ošjak kod Vela Luke
6. Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija - posebni rezervat šumske vegetacije Čempresada „Pod Gospu“
Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija - posebni rezervat šumske vegetacije Čempresada „Pod Gospu“

Navedeni dokumenti usvojeni su na sjednici Upravnog vijeća i predstavljaju temelj za provođenje mjera zaštite od požara.

1.3.3. Opći akti o zaštiti i očuvanju zaštićenog područja

1.3.3.1. Pravilnik o zaštiti i očuvanju posebnog rezervata u moru Malostonski zaljev

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je pokrenulo postupak izrade Pravilnika o zaštiti i očuvanju za posebni rezervat u moru Malostonski zaljev i Malo more. Javna ustanova sudjeluje u postupku prikupljanja uvjeta i mjera zaštite područja od strane stručnih i znanstvenih institucija, te izrade nacrtu prijedloga Pravilnika.

1.3.3.2. Indikativni plan upravljanja Natura 2000 područjem „Sniježnica i Konavosko polje”

U sklopu projekta „Natura 2000 upravljanje i monitoring - NATURA MANMON“, izrađen je u Indikativni plan upravljanja Natura 2000 područjem „Sniježnica i Konavosko polje”

2. PROGRAM ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA, PROMICANJA I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH DIJELOVA PRIRODE

2.1. Zaštita zaštićenih dijelova prirode

2.1.1. Revizija zaštićenih područja

Cilj je provođenje revizije zaštićenih područja u svrhu evidentiranja stvarnog stanja na terenu, odnosno usklađivanja s propisanim kategorijama zaštite, te utvrđivanje točnih granica obuhvata sukladno važećim rješenjima o zaštiti.

2.1.2. Baze podataka

Cilj je prikupljanje podataka u vezi sa zaštitom prirode, prekograničnim utjecajima na zaštićene dijelove prirode i ekološku mrežu Natura 2000 na prostoru DNŽ u svrhu izrade stručnih podloga, odgovarajućih dokumenata, osmišljavanja i provođenja edukativnih programa i pripreme projekata, izdavačke, knjižnične i informatičke djelatnosti.

2.1.3. Postupci izrade, donošenja i provedbe dokumenata zaštite prirode i okoliša, te prostorno-planskih dokumenata

Sukladno zakonskim propisima i pravilima struke, Ustanova sudjeluje u postupcima izrade i donošenja prostorno-planskih dokumenata i dokumenata zaštite prirode i okoliša na području Dubrovačko-neretvanske županije. Ustanova objedinjuje rezultate, priprema podatke za izvješća o stanju prirode, predlaže i provodi mjere zaštite za ugrožene vrste i staništa, prikuplja podatke za izradu planova upravljanja, te izrađuje i provodi iste.

U svrhu pripreme i izrade stručnih podloga i dokumenata, kao i formiranja stručnih mišljenja o dokumentima prostornog uređenja, zaštite okoliša i prirode, potrebno je nastaviti ažurirati postojeće digitalne podatke i granice zaštićenih područja.

2.1.4. Baština – Heritage: Driver of development

Nositelj projekta je Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije i Općina Tivat, a Javna ustanova je partner. Cilj je suradnja institucija zaduženih za zaštitu nacionalnog i kulturnog naslijeđa kroz zajedničke programe, edukaciju i podizanje svijesti. Jedno od ciljnih područja je značajni krajobraz Rijeka Dubrovačka. Projekt je odobren u sklopu CBC prekograničnog programa Hrvatska – Crna Gora.

2.2. Održavanje zaštićenih dijelova prirode

U svrhu zaštite područja kojima upravlja Ustanova, tijekom 2014. nastavit će se aktivnosti održavanja i unapređenja stanja zaštićenih dijelova prirode kao i u slučajevima iznenadnih intervencija.

Značajnije planirane aktivnosti su sljedeće:

2.2.1. Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnih stabala platana u Trstenome

Sukladno Elaboratu zdravstvenog stanja dvije orijaške platene (*Platanus orientalis* L.) u Trstenom kojeg je izradio Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2013., planira se obaviti prikraćivanje krošnje kao i selektivna rezidba.

2.2.2. Močiljska špilja – postavljanje vrata

Cilj je ukloniti postojeća vrata na ulazu u špilje te postaviti nova vrata izrađena sukladno smjernicama za zaštitu i upravljanje podzemnim staništima za šišmiše (UNEP, EUROBATS).

2.3. Praćenje stanja očuvanosti prirode (monitoring)

Sukladno zakonskim obvezama, Javna ustanova će u okviru svojih financijskih mogućnosti redovno provoditi aktivnosti praćenja stanja očuvanosti prirode (monitoring).

Značajnije planirane aktivnosti su sljedeće:

2.3.1. Aktivnosti sukladno Prijedlogu indikativnog Indikativnog plana upravljanja Natura2000 područjem Sniježnica i Konavosko polje

2.3.1.1. Izrada katastra lokvi i drugih vlažnih staništa

Cilj je Izrada katastra lokvi i drugih vlažnih staništa, te praćenje stanja vlažnih staništa sukladno Prijedlogu Indikativnog plana (CILJ A. Očuvati u povoljnom stanju ciljne vrste i staništa, Specifični cilj 2. Osigurati do godine 2020. povoljno stanje voda i vodenih ekosustava (značajno za riječnu i barsku kornjaču); Smjernica d. Očuvanje sadašnjih (2012) površina lokava i drugih vlažnih staništa).

2.3.1.2. Ihtiofauna rijeke Ljute

Cilj je obaviti pregled ihtiofaune rijeke Ljute u svrhu provođenja aktivnosti sukladno Prijedlogu Indikativnog plana: CILJ A. Očuvati u povoljnom stanju ciljne vrste i staništa, Specifični cilj 2. Osigurati do godine 2020. povoljno stanje voda i vodenih ekosustava (značajno za riječnu i barsku kornjaču); Smjernica f. Sprječavanje unošenja alohtonih vrsta odnosno poticanje njihovog uklanjanja.

Obavljat će se i druge aktivnosti sukladno prijedlogu Indikativnog plana upravljanja Natura 2000 područjem „Sniježnica i Konavosko polje“ te monitoring programu kojeg uspostavlja i vodi Državni zavod za zaštitu prirode.

2.3.2. Ušće Neretve

Sukladno sporazumu Javne ustanove i Sveučilišta u Dubrovniku od 05. veljače 2013. nastavit će se istraživanje bioloških (makrozoobentos i zooplankton), kemijskih i hidrografskih značajki zaštićenog posebnog rezervata - Jugoistočnog dijela delte rijeke Neretve kao i morskog dijela obuhvata ekološke mreže Natura 2000.

2.3.3. Praćenje stanja (monitoring) riječne kornjače *Mauremys rivulata*

Dubrovačko-neretvanska županija jedino je područje na kojem živi riječna kornjača *Mauremys rivulata* (Stonsko polje, Majkovi i rijeka Ljuta). Cilj je praćenje stanja riječne kornjače, te nastavak započetih aktivnosti istraživanja od 2012.

2.3.4. Praćenje stanja (monitoring) Natura 2000 vrsta ptica na području delte rijeke Neretve

Cilj je obaviti monitoring dviju vrsta ptica bukavca (*Botaurus stellaris*) i eje močvarice (*Circus aeruginosus*), zimovanje i gniježđenje na području delte Neretve s posebnim osvrtom na zaštićena područja.

2.3.5. Praćenje stanja (monitoring) dinarskog voluhara *Dinaromys bogdanovi*

Cilj istraživanja je ustanoviti rasprostranjenost dinarskog voluhara na području Sniježnice i Konavoskog polja, prisutnost ostalih vrsta malih sisavaca koje žive na istom području te njihove relativne brojnosti.

2.3.6. Jama u Predolcu

Prema uputi Ministarstva zaštite okoliša i prirode (Klasa: 612-07/09-49/0651, Urbroj: 517-07-1-1-2-13-20 od 09. rujna 2013.) Javna ustanova je u suradnji s Državnim zavodom za zaštitu prirode definirala aktivnosti uspostave praćenja stanja u svrhu definiranja potencijalnog onečišćenja područja Jame u Predolcu koje prvenstveno obuhvaćaju određivanje sljedećih parametara: temperatura, salinitet, pH, električna vodljivost, režim kisika, amonij, nitriti, nitrati, ukupni fosfor.

2.3.7. Završni rad na temu zaštićenih dijelova prirode

Planira se sufinanciranje izrade završnog rada studenata sveučilišnog studija na temu zaštićenih dijelova prirode Dubrovačko – neretvanske županije sve na temelju objavljenog poziva.

2.4. Provođenje mjera zaštite od požara

2.4.1. Provođenje mjera zaštite od požara sukladno zakonskim propisima

Sukladno Zakonu o zaštiti od požara (NN 92/10) u svrhu zaštite i očuvanja prirodnih vrijednosti, Ustanova je tijekom 2011. izradila planove i dokumente u vezi osiguranja mjera zaštite od požara (Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija) od tvrtke Protection d.o.o. za šest zaštićenih područja razvrstanih u II B kategoriju ugroženosti od požara. Tijekom 2014. godine nastavit će se s aktivnostima provedbe revizije navedenih dokumenata, te postupanja sukladno istim dokumentima kao i provođenjem mjera zaštite od požara sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2014.

Procjena i Plan izrađeni su za područja pet park-šuma: Velika i Mala Petka, Šuma makija na Donjem Čelu na otoku Koločepu, Šuma alepskog bora (*Pinus halepensis* Mill.) na Gornjem Čelu na otoku Koločepu, Otočić Ošjak kod Vela Luke, Gradski park „Hober“, te za posebni rezervat šumske vegetacije Čempresada „Pod Gospu“.

Javna ustanova dužna je obaviti sljedeće aktivnosti sukladno Procjenama ugroženosti od požara i Planovima zaštite od požara za šest zaštićenih područja:

1. osiguranje vatrogasnog dežurstva
2. ustrojavanje motrilačko-dojavne službe
3. izvođenje hidrantske mreže, odnosno dovođenje u uporabno stanje hidrantske mreže
4. osiguranje videonadzora
5. sukladno zakonskim obvezama u vezi provođenja mjera zaštite od požara i Zapisniku Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske uprave Dubrovačko-neretvanske, Inspektora zaštite od požara i eksploziva od 19. rujna 2013, Javna ustanova je dužna rasporediti jednog djelatnika za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara koji se isključivo bavi zaštitom od požara u Javnoj ustanovi.

Slijedom navedenih aktivnosti u provedbi mjera zaštite od požara, od posebne je važnosti izvođenje hidrantske mreže na području park-šume Velika i Mala Petka za koju je već ishodena lokacijska dozvola (Rješenje o lokacijskoj dozvoli za gradnju hidrantske mreže u svrhu protupožarne zaštite, Grad Dubrovnik - Upravni odjel za izdavanje i provedbu dokumenata prostornog uređenja i gradnje (Klasa: UP/I-350-05/13-01/03, Urbroj: 2117/01-15-11-21) od 17. svibnja 2013.).

U 2014. godini očekuje se ishodenje potvrde na Glavni projekt izvođenja hidrantske mreže – I faza budući je izgradnja obzirom na veličinu sustava planirana u tri faze (u tijeku je izrada Geodetske podloge za izradu Glavnog projekta).

Cilj je također nastaviti ulaganja u osiguranje i održavanje postavljene opreme na području park-šume, odnosno električne rampe i videonadzora.

Javna ustanova će nastaviti obavljati i ostale aktivnosti sukladno zakonskim propisima iz područja zaštite od požara.

2.5. Promicanje

2.5.1. Edukativni programi povodom obilježavanja značajnih datuma u zaštiti prirode

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13) Javna ustanova je dužna obilježiti Međunarodni dan biološke raznolikosti i Dan zaštite prirode u RH, 22. svibnja 2014.god. Javna ustanova će sudjelovati u organizaciji informativno-edukativnog i stručnog programa u suradnji sa Šumarskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu s ciljem poticanja i promicanja zaštite prirode na području Grada Dubrovnika.

2.5.2. „Vodič kroz zaštićene dijelove prirode na području Dubrovačko – neretvanske županije“

Cilj je okončavanje postupka izrade i tiska Vodiča kojim se opisuju zaštićene prirodne vrijednosti koje obuhvaćaju zaštićena područja, zaštićene vrste i ekološku mrežu na području Dubrovačko-neretvanske županije, te osnovne značajke zakonodavnog sustava zaštite prirode u Republici Hrvatskoj. Vodič obuhvaća područja kojima upravlja Javna ustanova, Nacionalni park Mljet, Park prirode Lastovsko otočje, Posebni rezervat šumske vegetacije Lokrum i Arboretum Trsteno).

2.5.3. Vodič kroz špilje – “Špilje Dubrovačko-neretvanske županije” – crtanka

Cilj je okončavanje postupka izrade i tiska publikacije „Špilje Dubrovačko-neretvanske županije“.

Tijekom 2014. u planu je također organiziranje prezentacija i radionica namijenjenih osnovnim školama.

2.5.4. Značajni krajobraz Konavoski dvori

Cilj je izrada i tisak stručno-popularne publikacije s temom rijeke Ljute i značajnog krajobraza Konavoski dvori na temelju podataka projekata istraživanja vodotoka rijeke Ljute (Sporazum sa Sveučilištem u Dubrovniku od 27. prosinca 2011. godine).

2.5.6. Informativne ploče u zaštićenim područjima

Tijekom 2014. Ustanova će i dalje poduzimati aktivnosti koje uključuju postavljanje novih i održavanje postojećih informativnih ploča u pojedinim zaštićenim područjima sa svrhom informiranja lokalnog stanovništva i posjetitelja.

2.6. Nadzor u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže

Sukladno Zakonu, neposredni nadzor u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Natura 2000 obavljat će glavni čuvar prirode. Poseban naglasak bit će usmjeren na provođenje mjera zaštite od požara.

Sukladno zakonskim propisima, u svrhu neposrednog nadzora u zaštićenim područjima, dozvoljava se polaganje stručnog ispita za nadzornika i za ostale djelatnike ustanove, te će se isto nastojati omogućiti.

2.7. Koncesijska odobrenja u zaštićenim područjima

Planirane aktivnosti odnose se na potraživanje koncesijskih odobrenja na zaštićenim područjima na kojima se obavlja gospodarsko korištenje prirodnih dobara ili druge djelatnosti. Po donošenju Pravilnika kojeg propisuje Ministar vezano uz način izdavanja koncesijskih odobrenja, uvjete te utvrđivanje visine naknade kao i obavljanje djelatnosti utvrđenih ugovornom obvezom, pristupit će se odgovarajućim aktivnostima. Potrebno je pokrenuti postupak izdavanja koncesijskih odobrenja za obavljanje gospodarskih djelatnosti vođenja posjetitelja u spomenicima prirode Vela spila i špilja Šipun.

3. DJELATNICI

U svrhu ostvarenja stručnog rada i razvoja djelatnosti Ustanove, poticat će se edukacija djelatnika sudjelovanjem u radu stručnih skupova i radionica, posebno programa Ministarstva zaštite okoliša i prirode i Državnog zavoda za zaštitu prirode.

Također je važno jačanje institucionalnih kapaciteta edukacijom u svrhu pripreme i provedbe projekata i programa za korištenje fondova EU.

U svrhu omogućavanja kontinuiranog i učinkovitog rada čuvarske službe, potrebno je kontinuirano nabavljati opremu za terenski rad i odjeću propisanu sukladno zakonu za čuvarsku službu, te osigurati odgovarajuću edukaciju djelatnika čuvarske službe.

4. IZVORI FINANCIRANJA

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Dubrovačko-neretvanske županije najvećim dijelom financira se iz Proračuna Dubrovačko-neretvanske županije (Prilog I).

Također je prijavljeno nekoliko projekata čiji se rezultati očekuju tijekom 2014:

1. 6 Lakes – Valorization activities on hinterland lakes of Croatia and Bosnia and Herzegovina

Projekt je prijavljen u sklopu programa IPA CBC CRO-BIH s temom Baćinska jezera i Neretva. Osnovni cilj je uspostavljanje posjetiteljske infrastrukture i edukativnih sadržaja u pograničnom području Hrvatske i BiH koje uključuje Baćinska jezera i područje rijeke Neretve (Natura 2000 područja). Ukupna vrijednost projekta iznosi 261.926,5 eura za Hrvatsku. Nositelji projekta su Javna ustanova i Ministarstvo ekonomskih poslova BiH a partner DUNEA.

2. Uspostava promatračnica za ptice na području delte rijeke Neretve

Prethodno prijavljeni projektni prijedlog Uređenje spile Nakovana nije bilo moguće realizirati jer špilja nije uvrštena u područje ekološke mreže Natura 2000. U tijeku je prijava projekta pod nazivom „Uspostava promatračnica za ptice na području delte rijeke Neretve“. Glavni cilj je postavljanje potrebne infrastrukture i sustava tehničke opreme za praćenje ptica u svrhu znanstvenih i stručnih istraživanja, studija monitoringa ciljnih, migratornih i nacionalno važnih vrsta ptica.

3. Zaštita i očuvanje park-šume "Makija u Donjem Čelu na otoku Koločepu" od šumskih požara

Cilj projekta je čišćenje park-šume razvrstane u IIb kategoriju ugroženosti od požara i osiguravanje prohodnosti puteva i staza unutar zaštićenog područja a sve s ciljem zaštite od požara kako bi se smanjile opasnosti od požara u ljetnoj sezoni i rizici od imovinskih šteta. Nositelj projekta je Vatrogasna zajednica Grada Dubrovnika, a Javna ustanova je suradnik. Projekt je prijavljen na Natječaj za predlaganje projekata udruga iz područja zaštite okoliša i prirode na prostoru Grada Dubrovnika za 2014.

4. Šumsko-uzgojni radovi u park-šumi „Šuma alepskog bora (*Pinus halepensis* Mill.) u Gornjem Čelu na otoku Koločepu – očuvanje bioraznolikosti šumskih staništa

Cilj projekta je provođenje šumsko-uzgojnih radova unutar zaštićene park-šume razvrstane u IIb kategoriju ugroženosti od požara u svrhu preventivnih mjera zaštite šume koje za cilj imaju: održavanje i očuvanje postojeće florističke raznolikosti; stvaranje uvjeta za prirodnu obnovu park-šume; reguliranje sastava sastojine te stvaranje sastojine otporne na negativne abiotske i biotske čimbenike. Nositelj projekta je Vatrogasna zajednica Grada Dubrovnika, a Javna ustanova je suradnik. Projekt je prijavljen na Natječaj za predlaganje projekata udruga iz područja zaštite okoliša i prirode na prostoru Grada Dubrovnika za 2014.

5. Platana (*Platanus orientalis* L.) na Brsaljama - zaštita i očuvanje zelene oaze Pila

Cilj projekta je promocija spomenika parkovne arhitekture – pojedinačno stablo Stablo azijske platane (*Platanus orientalis* L.) na prostoru Brsalje u Dubrovniku te edukacija učenika o speleološkim tehnikama penjanja, sidrenja i spuštanja kao i metodama i tehnikama istraživanja gorostasnih stabala, važnosti zaštite prirode za Grad. Nositelj projekta je Hrvatsko planinarsko društvo Sniježnica, a Javna ustanova je suradnik. Projekt je prijavljen na Natječaj za predlaganje projekata udruga iz područja zaštite okoliša i prirode na prostoru Grada Dubrovnika za 2014.

6. Unapređenje park-šume Velika i Mala Petka - markiranje pješačkih staza, izrada karte, postavljanje poučne staze

Ciljevi projekta su evidentiranje pješačkih staza na prostoru park-šume, u svrhu čišćenja i markiranja. Osmislit će se poučna staza i postaviti informativne ploče te će se izraditi fotodokumentacija cijelog područja. Na osnovu obrade prikupljenih podataka izradit će se nacrt karte s ucrtanim pješačkim stazama i lokalitetima informativnih ploča. Nositelj projekta je Hrvatsko planinarsko društvo Sniježnica, a Javna ustanova je suradnik. Projekt je prijavljen na Natječaj za predlaganje projekata udruga iz područja zaštite okoliša i prirode na prostoru Grada Dubrovnika za 2014.

7. Agrometeorologija u službi korisnika – radionice „Zaštita okoliša i poljoprivreda“ „Zaštita okoliša i šumski požari“

U organizaciji Hrvatskog agrometeorološkog društva planira se održavanje dvije radionice u Dubrovniku (travanj 2014.) s ciljem popularizacije i promicanja svih grana agrometeorološke znanosti kako bi poljoprivrednici i agronomi, odnosno vatrogasci i šumari mogli stečena znanja primijeniti i u praksi. Javna ustanova je partner u projektu.

8. Preventivne mjere zaštite šuma od šumskih požara

Cilj projekta je doprinijeti uspostavljanju prekogranične suradnje između institucija nadležnih za zaštitu šuma od šumskih požara u Hrvatskoj i Crnoj Gori kroz implementaciju zajedničkih programa, prenošenje znanja, edukaciju i aktivnosti na podizanju razine svijesti. Tijekom projekta cilj je razviti zajednički integrirani model upravljanja posjećivanja u šumskim područjima s ciljem prevencije od šumskih požara. Projekt se prijavljuje u sklopu programa IPA CBC CRO-CG a glavni nositelji projekta su Općina Tivat i Javna ustanova. U tijeku je prijava projekta.

9. Sustainable Action for Vital Environment - SAVE

Cilj projekta je uspostava sustava prevencije požara i revitalizacija ekosustava na području općina Kula Norinska i Ljubuški u okviru natječaja za prekograničnu suradnju Hrvatska – BIH. Ciljevi će se postići provedbom sljedećih aktivnosti: provedba kampanje podizanja svijesti o zaštiti okoliša kod lokalnog stanovništva, omogućavanje dostupnosti ugroženom području te implementacijom vatrodavnog sustava na ugroženom području. Nositelj projekta je Općina Kula Norinska, a Javna ustanova je partner.

10. Cross Border Marine Natura 2000 Mapping, Monitoring and Management – 4M project

Cilj projekta je poboljšati upravljanje i smanjiti utjecaj na morska staništa. Cilj je također jačanje kapaciteta ustanova i poboljšanje suradnje u praćenju i upravljanju morskim staništima i vrstama u prekograničnom području. Glavni nositelji projekta su NGO Udruga Zeleni dom iz Crne Gore i Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce a Javna ustanova je partner u projektu. U tijeku je prijava projekta.

11. Dalmatian nature

Cilj projekta je učinkovito upravljanje zaštićenim područjima i područjima Natura 2000 ekološke mreže u Dalmaciji. Projekt je prijavljen u sklopu programa IPA CBC CRO-CG. Glavni nositelj projekta je Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce a Javna ustanova je partner u projektu. U tijeku je prijava projekta.

12. Phoenix: harmonising the development of wind energy with biodiversity conservation

Cilj projekta je uspostavljanje aktivnosti u vezi planiranja vjetroelektrana i istovremeno zaštite biološke raznolikosti. Glavni nositelj projekta je udruga BIOM, a Javna ustanova je jedan od partnera.

13. Uređenje edukativno-rekreacijske staze unutar park-šume Velika i Mala Petka

Cilj projekta je aktiviranje prostora Velike i Male Petke u svrhu njegovog efikasnijeg korištenja. U predmetnoj zoni obuhvata staze dužine 700 metara planira se uređenje i obilježavanje postojeće staze, te zamjena postojeće urbane opreme i izrada nove te postavljanje signalizacije s osnovnim informacijama. Projekt je prijavljen na program Fond za razvoj turizma u 2013. godini „Fond za turizam“ Ministarstva turizma.

5. ZAKONODAVNI OKVIR

Kao strateški i zakonodavni okvir pri izradi ovog programa korištene su zakonske odredbe sljedećih akata:

Strategije:

- Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN 81/99, NN 143/08)
- Razvojna strategija Dubrovačko-neretvanske županije (Sl.Gl. 4/11)

Zakoni:

- Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13),
- Zakon o šumama (NN 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12, 68/12),
- Zakon o lovstvu (NN 140/05, 75/09, 153/09),
- Zakon o vodama (NN 153/09, 63/11, 130/11, 56/13),
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13),
- Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10),
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12),
- Zakon o morskome ribarstvu (NN 81/13)
- Zakon o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji (NN 152/08, 124/09, 49/11, 25/13),
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13),
- Zakon o javnoj nabavi (NN 90/11, 83/13),
- Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, 55/12, 80/13),
- Zakon o zaštiti na radu (NN 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08, 75/09, 143/12),

Uredbe:

- Uredba o ekološkoj mreži (NN 124/13)
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 64/08, 67/09)
- Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08)

Pravilnici:

- Pravilnik o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategoriji ugroženosti o požara (NN 62/94, 32/97)
- Pravilnik o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za održavanje stanišnih tipova (NN 7/06, 119/09)
- Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (NN 118/09)
- Pravilnik o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim (NN 99/09)
- Pravilnik o arheološkim istraživanjima (NN 102/10)
- Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN 08/06)

Prilog I. Izvori financiranja

Sukladno Proračunu Dubrovačko – neretvanske županije za 2014. odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 280.000,00 kn za sljedeće programe i projekte:

Održavanje zaštićenih dijelova prirode	147.000,00 kn
Praćenje stanja očuvanosti prirode (monitoring).....	75.000,00 kn
Promicanje	58.000,00 kn

UKUPNO280.000,00 kn

Sukladno Proračunu Dubrovačko – neretvanske županije za 2014. odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 800.000,00 kn za provođenje mjera zaštite od požara:

UKUPNO800.000,00 kn

Prilog II. Izvori financiranja

Programi i projekti Javne ustanove

Sukladno Proračunu Dubrovačko – neretvanske županije za 2014. odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 280.000,00 kn za sljedeće programe i projekte:

Održavanje zaštićenih dijelova prirode	147.000,00 kn
Praćenje stanja očuvanosti prirode (monitoring).....	75.000,00 kn
Promicanje	58.000,00 kn

UKUPNO280.000,00 kn

Vrijednosti prema projektima i programima

1. Održavanje zaštićenih dijelova prirode:

1. Močiljska špilja – postavljanje vrata	30.000,00 kn
2. Orezivanje platana	80.000,00 kn
3. Interventne situacije	37.000,00 kn

UKUPNO 147.000,00 kn

2. Praćenje stanja očuvanosti prirode (monitoring)

Ihtiofauna rijeke Ljute.....	20.000,00 kn
Ušće Neretve (planktonska mreža)	3.000,00 kn
Monitoring riječne kornjače <i>Mauremys rivulata</i>	20.000,00 kn
Monitoring Natura 2000 vrsta ptica na području delte rijeke Neretve.....	7.000,00 kn
Monitoring dinarskog voluhara <i>Dinaromys bogdanovi</i>	15.000,00 kn
Jama u Predolcu.....	5.000,00 kn
Završni rad na temu zaštićenih dijelova prirode.....	5.000,00 kn

UKUPNO.....75.000,00 kn

3. Promicanje

Vodič kroz zaštićene dijelove prirode na području Dubrovačko – neretvanske županije“	12.000,00 kn
Stručno-popularna publikacija Značajni krajobraz Konavoski dvori	20.000,00 kn
Informativne ploče.....	26.000,00 kn

UKUPNO 58.000,00 kn

Provođenje mjera zaštite od požara – zaštićeni objekti

Sukladno Proračunu Dubrovačko – neretvanske županije za 2014. odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 800.000,00 kn za provođenje mjera zaštite od požara:

UKUPNO800.000,00 kn